

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Statistisk sentralbyrå (SSB) i 2023. Prop. 1 S (2022–2023) for Finansdepartementet ble behandlet 21. desember 2022 på grunnlag av Innst. 5 S (2022–2023).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og SSB er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, fastsatte instruksjer og retningslinjer for SSB, samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

SSB må være forberedt på å få oppdrag som ikke er nevnt i dette tildelingsbrevet.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMOVER

Statistikkloven gir SSB et todelt samfunnsoppdrag. I tillegg til å være den sentrale myndigheten for utvikling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk i Norge, skal SSB drive med forskning og analyse. Videre slås det fast at SSB er faglig uavhengig i utføringen av oppgaver lagt til virksomheten gjennom loven.

SSB må ta et overordnet ansvar for hele det norske statistikkssystemet, også offisiell statistikk som utarbeides av andre institusjoner. Særlig viktige oppgaver i 2023 vil være oppfølgingen av det nasjonale statistikkprogrammet, arbeid med forberedelse av neste statistikkprogram og kvalitetssikring av det norske statistikkssystemet, herunder avlevering av en rapport om kvaliteten i den offisielle statistikken og veiledning gjennom Utvalget for offisiell statistikk.

Eurostat har i 2022 offentliggjort en fagfelle vurdering av det norske statistikkssystemet. Hovedvurderingen er at det er gjort godt arbeid med å utvikle det norske statistikkssystemet siden gjennomgangen i 2014.

Fagfelle vurderingen fant ingen forhold som er i strid med retningslinjene for europeisk statistikk, men gav 15 anbefalinger om forbedringer. Blant disse er å videreutvikle det nasjonale programmet for offisiell statistikk og å lage en tiltaksplan for å bedre kvaliteten i det norske statistikkssystemet. SSB har utarbeidet en plan for å følge opp de 11 anbefalingene som gjelder SSB og SSBs oppgaver, som virksomheten må få godkjent av Eurostat.

SSB innarbeider fortløpende EØS-relevante EU-forordninger om europeisk statistikk, og det er planlagt at det vil komme flere omfattende nye og endrede forordninger de nærmeste årene. Nasjonale statistikkbehov må sees i sammenheng med og tilpasses kravene fra Eurostat. SSB må blant annet implementere nye krav til næringsstatistikken, som følger av den nye rammeverksforordningen for

næringslivsstatistikk, og forberede seg på nye krav i kommende energiforordning og rammeverksforordning for landbruksstatistikk. Det pågår i tillegg en revisjon av standard for næringsgruppering, som skal innarbeides i SSBs populasjonsregistre og næringsfordelte statistikker frem mot 2026.

Mengden data i det norske samfunnet øker, og det forventes at SSB utnytter de mulighetene dette gir til å både skape økt innsikt gjennom ny og bedre statistikk og automatisere produksjonsprosesser. Samtidig skjer det en rask utvikling innen digital formidling som legger til rette for at SSB i større grad enn tidligere kan tilpasse statistikk, analyse og forskning til ulike målgrupper og nå ut til flere brukere. Endrede muligheter og økte forventninger stiller store krav til utviklingsarbeidet på nye skybaserte statistikkssystemer, kompetanseutvikling og endringsevne.

Statistikkloven gir bred adgang for forvaltningen og forskningsinstitusjoner til å søke om tilgang til data fra SSB. Det er viktig at SSB har sikre og effektive systemer og klare retningslinjer for utlevering av opplysninger. Videreutvikling av microdata.no-løsningen skal bidra til effektiv viderefremming av data, og det må også arbeides videre med løsninger tilpasset storbrukere av data og mer kompliserte databehov.

3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2023

SSBs oppgaver og samfunnsoppdrag følger av statistikkloven § 17. SSB er den sentrale myndigheten for utvikling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk i Norge, og skal i tillegg drive med forskning og analyse.

SSB skal lede Utvalget for offisiell statistikk.

Målene som skal ligge til grunn for SSBs virksomhet er:

- SSB skal være den fremste leverandøren av fakta om norske samfunnsforhold
- SSB skal sikre samarbeid, helhet og kvalitet i det norske statistikkssystemet
- SSB skal samle inn, bruke og dele data til beste for samfunnet

Målene skal bidra til at SSBs statistikker, forskning og analyser har høy kvalitet, og til at SSB har tillit og troverdighet og er faglig selvstendig og upartisk. SSB skal også ivareta faglig selvstendighet, kvalitet og kontinuitet i det norske offisielle statistikkssystemet. I forbindelse med dette skal etaten bidra til kvalitet og kontinuitet i grunnlagsdata og utnytte veksten i nye datakilder. Innhenting, bruk og deling av data skal gjennomføres så effektivt som mulig, og befolkningen skal ha tillit til at SSB behandler data og informasjon konfidensielt og sikkert.

Departementet forventer at resultatene i 2023 samlet sett skal være minst like gode som i 2021. Departementet vil i sin samlede resultatvurdering vektlegge helheten i SSBs

virksomhet. Endringer i SSBs portefølje kan gi variasjoner mellom enkeltår, og det tas høyde for dette.

Finansdepartementet oppnevner medlemmer til Rådet for SSB. Oppnevningsperioden for rådets medlemmer utløper 31. desember 2023. SSB skal senest 30. september 2023 oversende en vurdering av hvordan rådets kompetansesammensetning fungerer, og om det er behov for endringer i denne. Rådet for SSB vil motta samme bestilling i eget brev fra departementet.

3.1 SSB skal være den fremste leverandøren av fakta om norske samfunnsforhold

SSB skal videreutvikle en effektiv produksjon og brukervennlig formidling av statistikk, forskning og analyse.

Statistikkloven slår også fast at SSB fortsatt skal drive med forskning og analyse ut over det som følger av statistikkproduksjon. Departementet fastsatte retningslinjer for denne virksomheten 19. november 2019.

SSBs arbeid med utvikling og vedlikehold av økonomiske modeller skal prioriteres høyt også i 2023. Innretning og innhold i modellarbeid for Finansdepartementet vil beskrives nærmere i egne avtaler. SSB ventes i 2023 også å bistå utvalget som skal vurdere frontfagsmodellen i deres arbeid.

SSB bør vurdere om det over tid kan være gevinster i modellarbeidet og statistikkproduksjon i form av effektivisering, redusert sårbarhet og samspillsgevinster ved å sikte mot større bruk av felles programmeringsplattform.

Styringsparameter	Resultatkrav
<p>Aktualitet</p> <p>Aktualitet er en viktig kvalitet ved statistikken. Større grad av automatiserte og standardiserte arbeidsprosesser er verktøy som kan gi bedre aktualitet, uten å svekke andre kvalitetsaspekter ved statistikken. SSB er i gang med å legge statistikkproduksjonen over på ny dataplattform. Departementet forventer at SSB opprettholder aktualiteten av sin statistikk i omleggingsperioden. Dette krever også godt samarbeid med, og oppfølging av, registereiere og andre dataeiere for å utnytte eventuelle muligheter til raskere tilgang til data.</p> <p>SSB skal rapportere aktualitet for både foreløpige og endelige tall for hhv. måneds-, kvartals- og årsstatistikker.</p>	<p>Minst like bra som beste av de siste tre årene.</p>

<p>Bruk av ssb.no SSBs produkter og tjenester skal være relevante for brukerne og tilpasset deres behov.</p> <p>SSB skal rapportere på antall besøk på ssb.no i årsrapporten og i rapportene for 1. og 2. tertial.</p>	<p>Flere besøk på ssb.no enn i det beste av de siste tre årene.</p>
<p>Svarprosent Høy svarrespons er viktig for å lage statistikk med tilstrekkelig kvalitet basert på intervjuundersøkelser eller skjemautfylling. Svarresponsen for SSBs undersøkelser med opplysningsplikt må videreføres på et høyt og stabilt nivå. Samtidig er det nødvendig med et målrettet arbeid både for å unngå at svarresponsen for frivillige undersøkelser svekkes og for at SSB setter seg høye mål for kvaliteten på de frivillige statistikkene. Det bør vurderes om økt bruk av oppgaveplikt er et nødvendig verktøy for å holde svarresponsen, og dermed kvaliteten på statistikken, tilstrekkelig høy.</p>	<p>Minst like bra som beste av de siste tre årene.</p>
<p>Forskningens innflytelse på politikk og samfunn: Impact cases Styringsparameteren belyser kvalitet og relevans i forskning gjennom å løfte fram konkrete eksempler på hvordan SSBs forskningsvirksomhet har innflytelse på politikk og samfunn. SSB skal rapportere på impact cases i 1. og 2. tertialrapport og i årsrapport.</p>	<p>Impact cases skal gjennom året beskrive både arbeid med modeller og utredninger for departementene og annen forskning.</p>

3.2 SSB skal sikre samarbeid, helhet og kvalitet i det norske statistikkssystemet

SSB leder utvalget for offisiell statistikk og har en sentral rolle i arbeidet med oppfølging og samordning av de ulike statistikkprodusentene og i delingen av data internt i dette systemet.

Det første nasjonale programmet for offisiell statistikk trådte i kraft i 2021, og varer ut 2023. SSB har utarbeidet forslag til nytt nasjonalt statistikkprogram etter samråd med Utvalget for offisiell statistikk, og oversendte dette til Finansdepartementet 1. november 2022. SSB må i 2023 forvente å bistå regjeringen i forbindelse med behandling og vedtak av neste statistikkprogram (2024-2027). SSB bør også involvere utvalget i dette arbeidet.

Som en del av forberedelsene til neste statistikkprogram (2024-2027) har regjeringen vedtatt å samle all direkte finansiering av offisiell statistikk fra departementer og statlige virksomheter på grunnbevilgningen til offisielle statistikkprodusenter. For SSB innebærer dette samlet en overføring på 30,85 mill. kroner. Overføringene har ikke

nettoeffekt på budsjettet til SSB. Midlene var tidligere en del av markedsoppdraget, og er i derfor praksis omdisponert fra post 21 til post 01.

SSB skal som den sentrale myndigheten for utvikling, utarbeiding og formidling av statistikk, produsere en årlig rapport om kvaliteten på den offisielle statistikken. All offisiell statistikk må møte kvalitetskravene i statistikkloven. SSB har etter samråd med Utvalget for offisiell statistikk etablert et system for kvalitetsarbeid- og rapportering. Det er behov for å kartlegge og samle inn mer informasjon om kvalitet i all offisiell statistikk. Dette innebærer bl.a. at SSB skal:

- vektlegge evaluering av kvalitet i statistiske prosesser og produkter i større grad
- etablere et opplegg for utvelgelse og gjennomføring av kvalitetsgjennomganger hos alle produsenter av offisiell statistikk
- følge opp anbefalingene fra kvalitetsrapporten av 2022

En rapport om kvaliteten i offisiell statistikk skal publiseres og oversendes departementet 15. juni 2023, jf. styringskalenderen.

Internasjonalt samarbeid

SSB skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid på statistikkområdet med samordning, informasjonsdeling og kompetanseutvikling. Det internasjonale samarbeidet innebærer at det settes krav til innhold, omfang og kvalitet i statistikken. De internasjonale kravene overlapper i stor grad med nasjonale prioriteringer.

SSBs utviklingssamarbeid gjennomføres i samarbeid med Utenriksdepartementet og Norad og skal være i tråd med norsk utviklingspolitikk. Finansdepartementet kan invitere SSB til å delta som observatør i UD's Årlige dialogforum for Kunnskapsbanken. SSB skal delta i relevante faglige samordningsforum som gir råd til Årlig dialogforum.

3.3 SSB skal samle inn, bruke og dele data til beste for samfunnet

Utvikling og effektivisering

I SSBs utviklingsarbeid inngår å utnytte data fra nye og eksisterende datakilder for å kontinuerlig forbedre statistikk, analyse og forskning. Slike kilder inkluderer bl.a. data fra Elhub, transaksjonsdata og data fra nasjonale helseregistre. Endringer i eksterne datakilder, for eksempel som et resultat av Skatteetatens omlegging gjennom Sirius-prosjektet, vil også kunne ha betydning for SSBs utviklingstiltak og påvirke innretning av hvordan statistikken produseres. I tillegg til å forbedre kvaliteten på statistikken kan bruk av nye datakilder i noen tilfeller bidra til å redusere den samlede oppgavebelastningen.

Ny forbruksundersøkelse ble gjennomført i 2022. Forbruksundersøkelsen skal videreutvikles og moderniseres, og undersøkelsen skal videreføres i kommende år. Nye datakilder skal brukes for å lette innrapporteringen og gi et bedre datagrunnlag for

forbruksstatistikkene, som også gir et viktig bidrag til mye annen statistikk og fordelingsanalyser.

Globalisering gjør det mer krevende å skille mellom aktivitet i Norge og utlandet. Fremvekst av multinasjonale selskaper, delingsøkonomi og økt netthandel har konsekvenser for grunnlaget for blant annet personstatistikk, næringsstatistikk og statistikker om utenriksøkonomi. SSB skal utnytte tilgangen på data fra delingsplattformer gjennom det europeiske statistikksam arbeidet til videreutvikling av statistikkproduksjonen der det er hensiktsmessig.

Deling av data

SSB skal ha praksis og rutiner som sikrer at virksomheten etterlever statistikklovens bestemmelser om tilgjengeliggjøring av opplysninger. Slike opplysninger til bruk i forskning og analyse skal være enkelt tilgjengelig, og forholdene knyttet til utlevering skal være forutsigbare. Det skal legges stor vekt på rask og kostnadseffektiv tjeneste for tilgjengeliggjøring av data til forskere, offentlig forvaltning og andre brukere. Videreutvikling av microdata.no vil være en viktig del av dette, men også effektivisering av tjenestene for tilgang til data utenom denne ordningen må prioriteres. Det vises for øvrig til retningslinjer for tilgang til data fra SSB som utfyller forskrift til statistikklovens § 14.

Styringsparameter	Resultatkrav
Oppgavebyrde Oppgavebyrden skal være lav både for personer og for næringslivet. Oppgavebyrden for SSBs undersøkelser er redusert over tid, selv om det kan være variasjoner fra år til år som følge av endringer i porteføljesammensetningen. Arbeidet for å redusere belastningen bør fortsette, herunder gjennom generell effektivisering, automatisering av innlevering og bruk av registerdata. SSB skal videreutvikle kvalitetsarbeidet som er rettet mot registreiere og eiere av andre data. Reduksjoner i oppgavebelastningen må samtidig veies opp mot andre kvalitetsaspekter ved statistikken.	Minst like bra som beste av siste tre år.
Bruk av microdata.no Microdata.no skal være tilpasset brukernes behov og bidra til at data er enkelt tilgjengelig. Det er et mål at antallet brukere av tjenesten skal øke. SSB skal i 1. og 2. tertialrapport og i årsrapport rapportere på antall brukere av microdata.no relativt til antall leverte oppdrag via søknadsbasert manuell deling. Etter hvert som tjenesten videreutvikles er det et mål at tjenesten avlaster og forenkler tradisjonell manuell saksbehandling av søknader.	Økning i antall brukere av microdata.no sammenlignet med 2022.

<p>Saksbehandlingstid for deling av data Data til bruk i forskning og analyse skal være enkelt tilgjengelig. Det er derfor et mål om rask og kostnadseffektiv saksbehandling. SSB skal i 1. og 2. tertialrapport og i årsrapport rapportere på saksbehandlingstid for mikrodata- og tabelloppdrag i antall dager fra søknad mottatt til tilgjengeliggjøring for bruker.</p>	<p>SSB skal jobbe videre med å utforme resultatkrav til styringsparameteren i 2023.</p>
--	---

3.4 Andre prioriterte tiltak

Videreutvikling av mål- resultatstyringssystemet

Finansdepartementet startet i 2022 en gjennomgang av mål- og resultatstyringssystemet, herunder styringsparametere, for departementets underliggende etater. Dette arbeidet vil fortsette i 2023, og SSB må påregne å bruke ressurser på dette.

SSB skal innen 30. september 2023 oversende forslag til endringer i styringsparameterne for 2024.

4. DIGITALISERING OG STRATEGISK IKT-UTVIKLING

Endringer i omverdenen stiller krav til utvikling i SSB. Riktig anvendelse av teknologi er en stadig viktigere innsatsfaktor for å løse samfunnsoppgavene på en god måte.

Departementet forventer at SSB arbeider kontinuerlig med en målrettet og samordnet utvikling av prosesser, kompetanse, organisering og teknologi. Sentrale utviklingsområder er kort omtalt nedenfor.

Departementet viser til Kommunal- og distriktsdepartementets digitaliseringsrundskriv som gir pålegg og anbefalinger vedrørende digitalisering i offentlig sektor.

Bedre produkter og tjenester

SSB skal utnytte mulighetene i digital formidling både til å møte økende forventninger hos etablerte brukergrupper og for å nå ut til nye grupper av brukere.

Effektivisering og utvikling av statistikkproduksjonen

SSBs utviklingsarbeid, blant annet gjennom arbeidet med ny dataplattform for statistikkproduksjon (Dapla), SIRIUS-prosjektet og plattform for utviklertjenester, skal legge til rette for at data utnyttes på tvers av statistikkområder og for økt automatisering, frigjøring av kapasitet og kontinuerlig forbedring av SSBs formidling av statistikk, analyse og forskning.

Departementet forventer at SSB vektlegger å redusere tiden fra data oppstår ute i samfunnet og frem til ferdig formidlet statistikk. SSB skal utnytte den økende tilgangen

til nye data og legge til rette for at datafangsten i økende grad skjer automatisk mellom datamaskiner. Dette kan bidra til ny statistikk, bedret aktualitet og mer effektive produksjonsprosesser. I noen tilfeller vil automatisk datafangst kunne supplere eller erstatte spørreskjema og dermed lette oppgavebyrden. Det forventes at arbeidet med å utnytte disse mulighetene gis høy prioritet i 2023.

Kompetansedeling og innovasjonssamarbeid

SSB oppfordres til å legge til rette for erfaringsutveksling og kompetanseoverføring om digitalisering med andre statlige virksomheter, herunder Finansdepartementets andre underliggende virksomheter.

Informasjonssikkerhet

SSBs produksjonssystemer behandler betydelige informasjonsmengder, og informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende. Informasjonssikkerheten i disse systemene må følges opp på en god måte, basert på gjeldende regler, anerkjente standarder, vurderinger av trusselbildet og råd fra fagmyndigheter. Departementet viser i den forbindelse til Nasjonal sikkerhetsmyndighets grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0.¹ Ved drift, forvaltning og utvikling av både interne og skybaserte tjenester må sikkerhet, personvern og juridiske forhold vurderes grundig.

5. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

5.1 Systematisk arbeid for forbedring og effektivisering

SSB skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester for brukerne. Anvendelse av ny teknologi og digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester må vurderes særskilt i dette arbeidet, jf. punkt 4. Arbeidet med å identifisere forbedrings- og effektiviseringstiltak og realisering av gevinster skal baseres på anerkjente metoder. SSB skal i årsrapporten gi en beskrivelse av dette arbeidet.

SSB skal i årsrapporten gi en samlet vurdering av produktivitetsutviklingen i etaten. Vurderingen bør underbygges med nøkkeltall som også belyser produktivitet på aggregert nivå i virksomheten.

Departementene viser til ordningen der investeringer også kan dekkes ved overskridelse av virksomhetens driftsbudsjett mot innsparinger i løpet av de tre (tidligere fem) følgende budsjettår. Det er også mulig å få dekket inntil 50 pst. av investeringsutgifter gjennom "*Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekt i statlige virksomheter*" og økonomiske midler til innovative utviklingsprosjekter gjennom StimuLab. Begge ordningene administreres av Digitaliseringsdirektoratet.

¹<https://nsm.no/regelverk-og-hjelp/rad-og-anbefalinger/grunnprinsipper-for-ikt-sikkerhet-2-0/introduksjon-1/>

Regjeringen har igangsatt en tillitsreform. I den forbindelse ber Finansdepartementet SSB om å legge til rette for god utnyttelse av medarbeideres kompetanse og om å påse at rapporteringskravene internt i virksomheten er hensiktsmessige og godt begrunnet. Etatene må samtidig sikre forsvarlig ivaretagelse av rettsikkerhet, likebehandling og internkontroll, og at virksomhetsstyringen for øvrig er godt tilpasset virksomhetens egenart samt risiko og vesentlighet.

5.2 Internkontroll og risikostyring

SSB skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll, herunder om det er avdekket vesentlige svakheter i opplegget for internkontroll og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt for å bedre internkontrollen.

SSB skal i årsrapporten også rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Se her også pkt. 6.4 om rapportering av hendelser og avvik.

Se punkt 6.2 for rapporteringskrav knyttet til etatens overordnede risikovurderinger.

Departementet legger til grunn at SSB jevnlig gjør interne vurderinger av risiko for misligheter i etaten.

5.3 Sikkerhet og beredskap

I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser og gjennomførte aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) innhenter på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet årlig vurderinger om sikkerhetstilstanden hos virksomheter underlagt sikkerhetsloven. Virksomhetene skal rapportere direkte til NSM, med kopi til departementet. På bakgrunn av virksomhetenes rapporteringer, skal Finansdepartementet sammenstille en sektoranalyse for departementets ansvarsområde. Finansdepartementet vil ved behov be SSB om utfyllende informasjon til denne analysen.

Departementet viser til SSBs kommende risiko- og sårbarhetsanalyse av 2. desember 2022 knyttet til alvorlige hendelser på samfunnssikkerhetsområdet. SSB skal i rapport for 1. tertial 2023 opplyse om det er vesentlige endringer i virksomhetens analyse og eventuelt beskrive disse nærmere.

5.4 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

SSB skal i årsrapporten gi en oversikt over ev. merknader fra Riksrevisjonen som er rapportert til Stortinget i 2023.

5.5 Fellesføringer for 2023

Regjeringen har besluttet følgende fellesføringer for 2023:

5.5.1 Lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. SSB skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at SSB arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i arbeidslivsrelevansmeldingen.

I årsrapporten for 2023 skal virksomheten rapportere om følgende: Antallet lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. SSB skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

5.5.2 Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. SSB skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

SSB skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, herunder om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Virksomheten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

5.5.3 Virksomhetene skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig

SSB skal vurdere hvilke muligheter den har for økt bruk av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitisk gevinst. Dette vil være særskilt aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede tilsatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med mulighet til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette grunngis særskilt. Eksempel på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. SSBs ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i sin virksomhet etter drøfting med tilsatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

SSB skal i årsrapporten redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt gjøres rede for årsakene til dette.

6. RAPPORTERING OG BESTILLINGER

6.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten skal oversendes departementet senest 15. mars 2024.

Årsrapporten skal utformes iht. til de obligatoriske kravene som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Årsrapporten skal dekke alle forhold nevnt i dette tildelingsbrevet og inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert hovedmål.

Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på ssb.no etter behandling av rapporten på årsmøtet. Videre skal revisjonsberetningen publiseres innen 1. mai, sammen med årsrapporten. Dersom revisjonsberetningen ikke foreligger innen denne fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

SSB bes om å rapportere om status for virksomhetens oppfølging av virksomhetsstrategien. SSB bes rapportere særskilt om kvaliteten på sine prognoser for norsk økonomi. SSB skal rapportere kort om omfang og innretning på sine eksterne oppdrag i 2023, fordelt på hhv. forskning- og analyse, statistikk og tabellproduksjon og tilrettelegging av mikrodata. SSB skal også rapportere på erfaringene fra arbeidet med utarbeidelsen av nytt nasjonalt statistikkprogram.

På HR-området skal det i årsrapporten angis:

- Antall ansatte og avtalte årsverk per 31.12.2022 og 31.12.2023 (totalt og fordelt per driftsenhet) iht. SSBs statistikk
- Utførte årsverk² per 31.12.2022 og 31.12.2023
- Kjønnssammensetningen i etaten per. 31.12.2023
- Det totale sykefraværet³ (for kvinner, menn og begge kjønn) i 2022 og 2023
- Turnover⁴ i 2022 og 2023

Tallgrunnlaget suppleres med en kortfattet beskrivelse av utviklingstrekk, samt eventuelle utfordringer og tiltak. I årsrapporten skal det videre gis en kortfattet vurdering av rekrutterings- og kompetansesituasjonen i etaten og av tilgangen på kompetanse fremover.

6.2 Rapport for 1. tertial

I rapport for 1. tertial skal SSB gi en kort og overordnet vurdering av status for målene for 2023, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 3. Resultatmatrise med prognose for årsresultat for resultatindikatorerne skal vedlegges rapporten.

SSB skal sammen med 1. tertialrapport også oversende etatens overordnede risikovurderinger. Departementet viser til brev av 21. desember 2021 med nærmere føringer for de overordnede risikovurderingene.

SSB skal også opplyse om det er vesentlige endringer i etatens risiko- og sårbarhetsanalyse 2. desember 2022 og eventuelt beskrive disse nærmere (jf. punkt 5.3 s. 10).

6.3 Rapport for 2. tertial

I rapport for 2. tertial skal SSB gi en kort og overordnet vurdering av status for målene for 2023, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 3. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på resultatindikatorerne skal vedlegges rapporten.

² Utførte årsverk som definert i PM-2019-13 i Statens personalhåndbok. DFØ kan bistå med uttrekk av data for denne rapporteringen.

³ Sykefravær = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til en desimal

⁴ Hvis virksomheten inkluderer andre sluttårsaker enn oppsigelse for overgang til annen ny stilling utenfor virksomheten skal det opplyses om dette spesielt.

I 2. tertialrapport skal SSB gi en vurdering av kompetansesituasjonen i virksomheten.

6.4 Rapportering av hendelser og avvik mv.

Dersom det skulle oppstå vesentlige avvik, hendelser eller uforutsette situasjoner i løpet av 2023, må SSB straks ta kontakt med Etatsstyringsenheten i Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. SSB skal også varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

6.5 Lokalisering av ansatte

SSB skal i rapport for 1. tertial, rapport for 2. tertial og årsrapporten for 2023 rapportere om:

- Antall og andel (pst.) ansatte som er lokalisert i hhv. Oslo og Kongsvinger.
- Antall og andel (pst.) utførte årsverk som er lokalisert i hhv. Oslo og Kongsvinger.

7. BUDSJETTILDELING

7.1 Stortingets vedtak

Ved behandling av Innst. 5 (2022-2023) vedtok Stortinget 21. desember 2022 følgende bevilgning for SSB:

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	691 423
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	219 308
45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700
	Sum	914 431

For kap. 4620 er følgende utgiftsramme foreslått:

Kap. 4620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
02	Oppdragsinntekter	222 808
85	Tvangsmulkt	10 000
	Sum	232 808

Det vises for øvrig til omtale av kapitlene 1620 og 4620 i Prop. 1 S (2022–2023) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Departementet gjør oppmerksom på følgende i Prop. 1 LS (2022–2023) Skatter, avgifter og toll 2023, pkt. 5.1.4, siste avsnitt: «Det er satt av et sjablonmessig beløp som skal dekke økt arbeidsgiveravgift hos arbeidsgivere i offentlig sektor, se punkt 2.4.17 i Prop. 1 S Gul bok (2022–2023). I Revidert nasjonalbudsjett 2023 vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til konkrete endringer på kapittel og post.»

Finansdepartementet viser til Reglement for økonomistyring i staten § 6 om departementenes plikt til å gjennomføre stortingsvedtak.

7.2 Budsjettmessige forutsetninger

SSB har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2023 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. *Reglement for økonomistyring i staten* § 9 og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at virksomheten rapporterer om vesentlige endringer eller feil i budsjettforutsetningene umiddelbart.

SSB må tilpasse aktivitetsnivået til budsjetttrammen slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

7.3 Fullmakter

I vedlegg 3 omtales først årlige budsjettfullmakter. Dernest listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som SSB må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert SSB i egne brev. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjetttildelingen.

7.4 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7, meddeler Finansdepartementet med dette at SSB i 2023 gis adgang til å disponere de bevilgningene og fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Hans Henrik Scheel e.f.
finansråd

Øystein Schönberg-Grevbo
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Styringskalender 2023¹
Statistisk sentralbyrå

Måned	Aktivitet	Dato
2023		
Januar	1. Kontaktmøte. Bl.a. om budsjettet for 2023	Medio januar
Februar	2. Forklaringer til statsregnskapet mv. 3. Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2023 til FIN	8. februar ² Ultimo februar
Mars	4. Årsrapport for 2022 til FIN 5. Årsmøte	15. mars 29. mars
April	6. FIN oversender foreløpige budsjetttrammer 2024 for SSB etter rammekonferansen	Primo april
Mai	7. Tilbakemelding på foreløpige rammer til FIN	Primo mai
Juni	8. Rapport for 1. tertial 2023 til FIN 9. Oversende rapport om kvalitet i offisiell statistikk til FIN 10. Møte om rapport for 1. tertial 2023 11. FIN oversender brev om endringer ifm. revidert nasjonalbudsjett	1. juni 15. juni Medio juni Ultimo juni
September	12. Kontaktmøte 13. Innspill til nysaldering av 2023-budsjettet til FIN	Medio september Ult. september
Oktober	14. Rapport for 2. tertial 2023 til FIN 15. Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2023–2024) for Stortinget 16. Møte om rapport for 2. tertial 2023 mv. 17. FIN sender ut tekniske retningslinjer for arbeidet med budsjettet for 2025 fra FIN (Budsjettskrivet for 2025)	1. oktober Primo oktober Medio oktober Medio oktober
November	18. FIN oversender foreløpig tildelingsbrev for 2024 19. Forslag til budsjett 2025 fra SSB til FIN	Medio november Medio november
Desember	20. FIN oversender brev om endringer ifm. nysalderingen 21. FIN oversender tildelingsbrev for 2024	Ultimo desember Ultimo desember

¹Datoer for møter og rapporteringsfrister avtales senere der dette ikke er opplyst.

²Retningslinjer og frister for innrapportering vedr. statsregnskapet mv. er gitt i eget brev fra Finansdepartementet av 14. november 2022.

SÆRSKILTE BESTILLINGER I TILDELINGSBREVET FOR 2023

Tabellen under gir en oversikt over konkrete bestillinger i tildelingsbrevet for 2023:

<i>Bestillinger</i>	<i>Frist</i>
Oversende rapport om kvaliteten i offisiell statistikk	15. juni 2023
Oversende overordnet risikovurdering	1. juni 2023
Oversende forslag til endringer i styringsparameterne for 2024	30. september 2023
Oversende innspill til kompetansebehov i rådet fra 2024	30. september

FULLMAKTER

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsippene reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av rundskriv R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634B) som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider.) Vi vil særlig trekke frem:

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales i pkt. C administrative fullmakter som er delegert til SSB ved egne brev.

A Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres:

1. For 2023 er det gitt fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 1620, post 21, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620, post 02. Ubrukte merinntekter og eventuelle mindreinntekter regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21, jf. vedtatt forslag til romertallsvedtak II.2 i Prop. 1 S (2022–2023).
2. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.2.
3. Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som fremgår av Kommunal- og moderniseringsdepartementets *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, sist endret 13. januar 2017*.

Merinntekter som i samsvar med de to første punktene ovenfor gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift.

B Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som SSB må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle:

1. Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år det det neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige R-2.
2. Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.
3. Overskridelse av driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.6.

C Administrative fullmakter

1. Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 6. februar 2018.
2. I anledning statens erstatningsansvar ble SSB ved Finansdepartementets brev av 21. mars 2000 gitt fullmakt til å behandle og avgjøre saker som gjelder beløp under kroner 250 000. Øvrige vilkår fremgår av Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 *Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse.*

KRAV TIL RAPPORTERING OM BUDSJETTSTATUS

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1620 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (overført bevilgning, saldert budsjett, senere vedtatte endringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter).
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost.
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme.
- SSB må gi en utgiftsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares og korrigerende tiltak må angis.

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4620 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er gjeldende budsjett.
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntektspost.
- SSB må gi en inntektsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares.

SSB skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.